

مقایسه ژنتیکی ماهی گل چراغ (*Garra rufa* (Heckel, 1843) در رودخانه‌های شاپور

(کازرون) و بریم (گچساران) با استفاده از نشانگرهای ریزماهواره

سید علی اکبر هدایتی، علی شعبانی*، قاسم عسکری و زهرا سلطانی‌فر

گرگان، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، دانشکده شیلات و محیط زیست، گروه شیلات

تاریخ پذیرش: ۹۲/۹/۲۳

تاریخ دریافت: ۹۲/۲/۳۱

چکیده

در این تحقیق جمعیت ماهی گل چراغ (*Garra rufa*) در دو استان فارس و کهگیلویه و بویراحمد (رودخانه‌های شاپور و بریم) با استفاده از شش جایگاه ریزماهواره مورد مطالعه قرار گرفت. از ۶۰ نمونه (۳۰ عدد برای هر رودخانه) استفاده شد. میانگین تعداد آلل در سطح جمعیتها ۱۳/۵ بود که از میانگین گزارش شده برای ماهیان آب شیرین بالاتر بود. میانگین هتروزیگوستی مشاهده شده و مورد انتظار به ترتیب ۰/۶۵۸ و ۰/۸۶۵ به دست آمد. بیشتر مناطق انحراف از تعادل هاردی - واینبرگ را نشان داد. با توجه به میزان جریان ژنی بالا ($Nm = ۱۸/۲۰۵$) بین دو منطقه و $F_{st} = ۰/۰۳۶$ ($F_{st} = ۰/۰۳۶$) به نظر می‌رسد تمایز پایینی بین جمعیتهای این گونه در مناطق مورد بررسی وجود دارد. آنالیز واریانس مولکولی نشان داد که تمایز ژنتیکی پایینی بین دو جمعیت وجود داشته و بخش عمده تنوع مشاهده شده مربوط به درون جمعیتها می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: گل چراغ، تنوع ژنتیکی، ریزماهواره، *Garra rufa*

* نویسنده مسئول، تلفن: ۰۹۱۱۳۷۱۵۷۹۶، پست الکترونیکی: shabani@gau.ac.ir

مقدمه

جمعیت موثر (N_e) و تنوع ژنتیکی تأثیرگذار باشد (۲). موانع جغرافیایی مانند کوهستانها و رودخانه‌ها نیز باعث تقسیم شدن یک جمعیت پیوسته به چندین جمعیت کوچکتر می‌گردد (۲).

ریزماهواره‌ها و یا توالیهای تکرار شونده ژنوم، نوع بی‌نظیری از تکرارهای پشت سرهم توالیهای ژنومی هستند که به فراوانی در طول ژنوم پراکنده شده‌اند. ریزماهواره‌ها به علت سطح بالای چند شکلی، میزان بالای جهش، هم بارزی، تعداد زیاد و پراکنش بالای ژنومی یکی از بهترین نشانگرهای ژنتیکی برای مطالعات جمعیتی بوده و امکان استفاده از نشانگرهای ریزماهواره یک گونه برای گونه‌های نزدیک به آن این نشانگرها را به نشانگر مناسبی برای مطالعات ژنتیک جمعیت تبدیل نموده است (۱۲). نشانگرهای ریزماهواره در سال‌های اخیر برای مطالعه

جنس *Garra* از خانواده کپور ماهیان و در بر گیرنده ۷۴ گونه با پراکنش وسیع در آسیا و آفریقا می‌باشد. یکی از این گونه‌ها *Garra rufa* می‌باشد که از حوضه دجله، خلیج فارس، دریاچه مهارلو، حوضه رودخانه کر و هرمزگان گزارش گردیده است (۱). در فارسی نام متعارف این ماهی سنگ لیس و ماهی سنگی می‌باشد. به طور معمول در رودخانه‌های کوهستانی با بستری قلوه سنگی و سایر آبهای یافت می‌شود (۱). تنوع ژنتیکی تحت تأثیر عوامل متعددی است و این عوامل در جمعیتهای مختلف متفاوت می‌باشد. یکی از مهمترین عوامل ایجاد تنوع ژنتیکی در بین جمعیتها جدایی جغرافیایی این جمعیتهای از همدیگر می‌باشد. پراکنش جغرافیایی متفاوت بر الگوی توزیع جغرافیایی تبارها از طریق تبادل ژنی تأثیرگذاشته که می‌تواند بر تقسیم شدگی و جدایی جمعیتها، اندازه

نگهداری شد. کیفیت و کمیت DNA استخراجی با استفاده از ژل آگارز و روش اسپکتوفتومتری تعیین گردید (۱۹).

شکل ۱- موقعیت جغرافیایی مناطق نمونه برداری

به منظور بررسی ساختار ژنتیکی و تنوع آن در مناطق مورد بررسی از شش جایگاه ریزماهواره MFW17، GGM-045، GGM027، GGM024، GGM034، GGM002 شد (۴ و ۱۴) (جدول ۱). واکنش زنجیره پلی مراز (PCR) برای هر یک از آغازگرها انجام و بهترین دمای الحاق برای هر یک مشخص گردید. تکثیر جایگاه‌های ژنی با استفاده از واکنش زنجیره ای پلیمراز در حجم ۲۵ میکرولیتری و شرایطی شامل ۲۵ نانوگرم DNA، ۰/۵ میکرومولار از هر پرایمر، ۴۰۰ میکرومولار نوکلئوتیدها، یک واحد بین المللی تگ DNA پلیمراز، بافر ۱X PCR ۱/۵ میلی مولار کلرید منیزیم و آب مقطر تا رسیدن به حجم انجام شد. سیکل دمایی برای هر جایگاه عبارت بود از ۳ دقیقه در ۹۴ درجه سانتی گراد، در ادامه ۳۵ چرخه شامل ۹۴ درجه برای ۳۰ ثانیه، درجه حرارت اتصال ۳۰ ثانیه و ۷۲ درجه برای ۱ دقیقه، با یک بسط نهایی ۷۲ درجه برای ۳ دقیقه. محصول زنجیره پلی مراز بر روی ژل اکریل آمید ۸ درصد (غیر یونیزه شده) جداسازی و به وسیله روش نیترات نقره رنگ آمیزی گردید (۳). ژل رنگ آمیزی شده با استفاده از دستگاه مستند ساز ژل مورد عکسبرداری قرار گرفت و به وسیله نرم افزار Gel pro analyzer طول قطعات باندها محاسبه گردید.

ساختار ژنتیکی جمعیت ماهیان در ایران مورد استفاده قرار می‌گیرد. کشیری و همکاران (۱۳۹۱) در بررسی ساختار ژنتیکی ماهی کلمه در استان گلستان از ۱۰ جایگاه ریزماهواره استفاده نمودند (۱۲). قدسی و همکاران (۱۳۹۰) با استفاده از نشانگرهای ریزماهواره به بررسی ساختار ژنتیکی کفال طلایی در سواحل استان گلستان پرداخته و وجود علائمی از تنگنای ژنتیکی را در جمعیتهای مورد بررسی گزارش نمودند (۷). قلیچ پور و همکاران (۱۳۸۹) در بررسی ساختار ژنتیکی دو جمعیت کپور معمولی از ۸ جایگاه ریز ماهواره استفاده نمودند و تنوع ژنتیکی بالایی را در بین جمعیتها نشان دادند (۸).

با وجود پراکنش وسیع این گونه در ایران تاکنون هیچ گونه مطالعات ژنتیکی در ارتباط با ساختار ژنتیکی و تنوع ژنتیکی آن صورت نگرفته است. دو رودخانه مورد بررسی از نظر موقعیت جغرافیایی به گونه ای بوده که از لحاظ حوزه آبی هیچ گونه ارتباط آبی با یکدیگر نداشته، در نتیجه به نظر می‌رسد که تنها عوامل جدایی جمعیت می‌تواند بر تنوع ژنتیکی این جمعیتها اثر گذار بوده باشد. هدف از این بررسی تعیین تنوع ژنتیکی جمعیتهای مورد بررسی در مناطق مورد مطالعه تحت تأثیر گذشت زمان می‌باشد.

مواد و روشها

تعداد ۶۰ قطعه ماهی از دو رودخانه شاهپور (کازرون) (طول جغرافیایی ۳۳/۳۳ $^{\circ}$ ۵۱ $^{\circ}$ شرقی و عرض جغرافیایی ۴۵/۹۱ $^{\circ}$ ۲۹ $^{\circ}$ شمالی) و رودخانه بیرم (گچساران) (طول جغرافیایی ۳۲/۱۵ $^{\circ}$ ۵۱ $^{\circ}$ شرقی و عرض جغرافیایی ۸۸/۰ ۱۹ $^{\circ}$ ۳۰ $^{\circ}$ شمالی) در پاییز سال ۱۳۹۰ صید گردید (شکل ۹۶). میزان ۵ - ۳ گرم باله ماهیان صید شده در اتابول داده درصد فیکس شده و به آزمایشگاه بیوتکنولوژی انتقال داده شد. استخراج DNA به روش فنول- کلروفرم انجام گردید (۱۰). DNA استخراجی تا زمان استفاده در فریزر -۲۰

جدول ۱- خصوصیات جایگاه ژنی مورد استفاده در این تحقیق

جاگاه ژنی	وزن (جفت باز)	تعداد ال	پرایمر	دماه اتصال
MFW17	۱۶۸ - ۲۰۰	۸	F: CTCAACTACAGAGAAATTCATC R: GAAATGGTACATGACCTAAG	۴۶
GGM034	۱۳۲ - ۱۸۴	۱۱	F:CGCGCAAGTTCTTCAGTT R:GCTGTGAGACAAGCCTAAACC	۵۶
GGM 024	۱۲۸ - ۲۰۸	۱۶	F:TCCCTCTTTGCTCTCAGG R:TAGGTGAACAAATGGCATGG	۵۲
GGM002	۲۰۰ - ۳۳۶	۲۴	F:CACTTGCTCTGCCATTGA R:CTCAACACCGTGGACTCTCA	۵۵
GGM-045	۱۵۶ - ۲۰۰	۱۱	F:TCTCATGGTCTCTGGGTTCT R:TGTGCAGAAAGGCTGTGAG	۵۳
GGM 027	۱۸۰ - ۲۴۸	۱۲	F:TCGGTGACCCCCTAGTAAAC R:CCAAGTGTGTGTTGGATGG	۵۴

برای دو جمعیت شاهپور و بریم به ترتیب ۹/۶ و ۸/۸ به دست آمد که کمترین و بیشترین میزان آن به ترتیب برای جایگاه‌های MFW17 (۴/۱۵) و GGM002 (۱۸/۸۹) رودخانه بریم به دست آمد. میزان آل مشاهده شده (Na)، مورد انتظار (Ne)، هتروزیگوستی مشاهده شده (H_0)، هتروزیگوستی مورد انتظار (He) و شاخص درون آمیزی (Fis) در جدول ۲ آورده شده است.

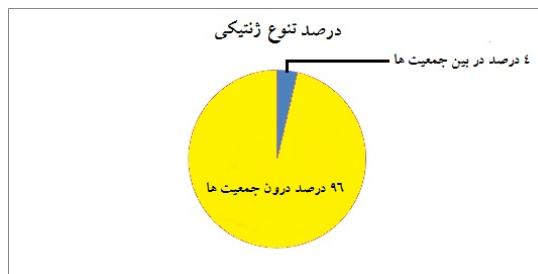
متوجه شاخص F_{st} در بین مناطق مورد بررسی ۰/۰۳۶ به دست آمد و در سطح جایگاه‌های ژنی کمترین و بیشترین میزان آن به ترتیب برای دو جایگاه GGM002 (۰/۰۰۵) و GM027 (۰/۰۴۹) محاسبه گردید. متوسط جریان ژنی (N_m) بین مناطق ۱۸/۲۰۵ به دست آمد که کمترین و بیشترین میزان آن به ترتیب برای جایگاه‌های GM027 (۰/۸۴۱) و GGM002 (۵۲/۸۲۱) محاسبه گردید (جدول ۳).

بر اساس نتایج آنالیز واریانس مولکولی و شاخص F_{st} در سطح ۹۹ درصد نشان داد که تنوع ژنتیکی بالایی (۴۶ درصد) در درون جمعیتها و تنوع پایینی (۴ درصد) در بین جمعیتها وجود دارد (شکل ۲). میزان شباهت و فاصله ژنتیکی نیز بر اساس شاخص Nei به ترتیب ۰/۶۴۲ و ۰/۴۴۳ به دست آمد و بر اساس شاخص فاصله ژنتیکی، دندروگرام UPGMA نشان داد که این دو منطقه در دو شاخه مجزا قرار دارند.

تعداد ال در هر جایگاه ژنی، هتروزیگوستی مشاهده شده (Ho)، هتروزیگوستی مورد انتظار (He)، تعداد آلهای واقعی (Na)، تعداد ال مؤثر (Ne)، تعادل هارדי-وانینگ، مقادیر Fst ، تست معنی دار بودن احتمال کسری هتروزیگوستی یا زیاد بودن هتروزیگوستی و جریان ژنی با استفاده از نرم افزار Genealex ver.6.5 (۱۷ و ۱۸) محاسبه گردید. برای تعیین تفاوت بین دو منطقه در مقادیر هتروزیگوستی مشاهده شده (Ho)، مورد انتظار (He) و تنوع آلهای از آزمون ویلکاکسون غیر پارامتریک در نرم افزار SPSS ver.16 استفاده شد (۲۴). برای تعیین میزان تنوع ژنتیکی درون و بین جمعیتی و همچنین میزان تمایز بین جمعیتی بر اساس مدل آلهای بی نهایت (Fst) با استفاده از آنالیز واریانس مولکولی (AMOVA) بسته نرم افزار Genealex مورد استفاده قرار گرفت. به منظور تعیین فاصله و شباهت ژنتیکی (۱۶) و رابطه فیلوزنیک جمعیتها از نرم افزار PopGene استفاده شد (۲۳).

نتایج

در این پژوهش از ۶ جایگاه ژنی استفاده گردید که همگی پلی مورف بودند. متوسط تعداد ال مشاهده شده در دو جمعیت رودخانه شاهپور و بریم به ترتیب ۱۴ و ۱۳ به دست آمد. کمترین و بیشترین میزان آل مشاهده شده به ترتیب ۷ و ۲۴ برای جایگاه‌های MFW17 و GGM002 (رودخانه بریم) مشاهده گردید. متوسط میزان آل مؤثر نیز

شکل ۲- توزیع تنوع ژنتیکی بر اساس معیار F_{st}

جدول ۲- تنوع ژنتیکی جایگاه‌های ژنی مورد استفاده در جمعیتهای مورد بررسی

GGM 027	GGM-045	GGM002	GGM 024	GGM034	MFW17		
۸	۱۱	۲۴	۱۵	۱۱	۷	N_a	
۴/۷۰۹	۵/۲۴۴	۱۸/۸۹۲	۱۲/۳۴۶	۷/۵۰۲	۴/۱۵۹	N_e	رودخانه بریم
۰/۴۲۹	۰/۷۱۴	۰/۹۶۴	۰/۸۵۷	۰/۷۱۴	۰/۲۵۰	H_o	
۰/۷۸۸	۰/۸۰۹	۰/۹۴۷	۰/۹۱۹	۰/۸۶۷	۰/۷۶۰	H_e	
۰/۴۵۶	۰/۱۱۷	-۰/۰۱۸	۰/۰۶۷	۰/۱۷۶	۰/۶۷۱	F_{IS}	
***	ns	ns	**	***	***	pHw	
۱۵	۱۱	۲۳	۱۷	۱۰	۹	N_a	رودخانه شاهپور
۹/۸۰۰	۷/۸۴۰	۱۶/۵۰۵	۱۱/۷۰۱	۵/۵۰۲	۶/۴۲۶	N_e	
۰/۳۵۷	۰/۹۲۹	۱/۰۰۰	۰/۸۵۷	۰/۴۲۹	۰/۳۹۳	H_o	
۰/۸۹۸	۰/۸۷۲	۰/۹۳۹	۰/۹۱۵	۰/۸۱۸	۰/۸۴۴	H_e	
۰/۶۰۲	-۰/۰۶۴	-۰/۰۶۴	۰/۰۶۳	۰/۴۷۶	۰/۵۳۵	F_{IS}	
***	***	ns	*	***	***	pHw	

[a]

: تعداد آلل، N_e : تعداد آلل موثر، H_o : هتروزیگوستی مشاهده شده، H_e : هتروزیگوستی مورد انتظار، F_{IS} : ضریب درون آمیزی، pHw: تست احتمال هاردی- واینبرگ (ns: عدم معنی داری، $P \leq 0/۰۵$ ، **P $\leq 0/۰۱$ ، ***P $\leq 0/۰۰۱$).).

جدول ۳- میزان جریان ژنی (Nm) و تمایز (F_{st}) در سطح شش جایگاه ژنی مورد استفاده

میانگین	GGM 027	GGM-045	GGM002	GGM 024	GGM034	MFW17	جایگاه ژنی
۱۸/۲۰۵	۴/۸۴۱	۶/۷۷۷	۵۲/۸۲۱	۳۱/۲۵۰	۶/۶۰۵	۶/۹۸۶	Nm
۰/۰۲۸	۰/۰۴۹	۰/۰۳۶	۰/۰۰۵	۰/۰۰۸	۰/۰۳۶	۰/۰۳۵	F_{st}

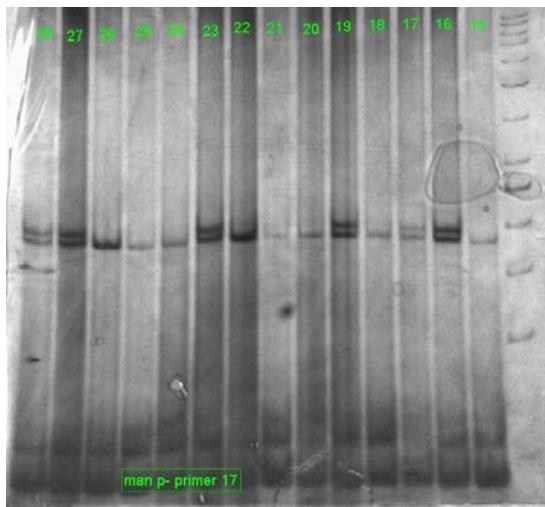
قرار گرفت. بر اساس آنالیزهای موجود میانگین تعداد آلل مشاهده شده توسط ۶۰ نمونه مورد استفاده ۱۳/۵ به دست آمد. این میزان تعداد آلل می تواند تحت تأثیر تعداد نمونه ها باشد، به همین جهت این امکان وجود دارد که در آزمایشات گوناگون با تعداد نمونه های متفاوت تعداد آلل

بحث

در این پژوهش تنوع ژنتیکی ماهی گل چراغ (*Garra rufa*) در شش جایگاه ریزماهواره در دو رودخانه شاهپور شهرستان کازرون و بریم شهرستان گچساران واقع در دو استان فارس و کهگیلویه و بویراحمد مورد مطالعه

واقعی را در بررسی های ریزماهواره نشان دهد (۹، ۱۷، ۲۱).

های واقعی متفاوتی برای یک جایگاه معین به دست آید و وجود حداقل تعداد ۳۰ نمونه می تواند تعداد آلل های

شکل ۳- جایگاه ژنی MFW17- رودخانه برم

بررسی هیچ گونه ارتباط آبی با یکدیگر نداشته و این نتایج بیان کننده وجود دو جمعیت مجزا و بسته بوده که دارای تبادلات ژنی درونی می باشند.

در بررسی تعادل هارדי - واینبرگ برای هر دو منطقه، بیشتر جایگاهها انحراف از تعادل را نشان دادند (P<0.001). Israel و همکاران (۲۰۰۴) عدم تعادل معنی دار را به دلیل وجود ذخایر متعدد از آن گونه دانستند که بیان کننده وجود یک یا چند جمعیت تخم ریز می باشد (۱۱). Zhao و همکاران (۲۰۰۵) این انحراف را ناشی از وجود آلل های صفر که پهلوگیری در آنها صورت نمی پذیرد دانست (۲۵). Shao و همکاران (۲۰۰۲) انحراف از تعادل را مهاجرت ماهیان مولد و وجود آمیزش‌های خویشاوندی در بین گونه ها و جمعیتها عنوان نمود (۲۰).

Dahle و همکاران (۲۰۰۶) انحراف از تعادل را ناکافی بودن تعداد نمونه ها و خطای نمونه برداری بیان نمودند (۵). در این پژوهش خروج از تعادل را می توان به دلیل استفاده از آغازگرهای غیر اختصاصی، وجود آلل صفر و احتمالاً کم بودن نمونه ها عنوان نمود.

متوسط آلل مشاهده شده برای این گونه از میانگین گزارش شده برای ماهیان آب شیرین (۷/۵) بالاتر می باشد (۶). میانگین هتروزیگوستی مشاهده شده در نمونه های رودخانه شاهپور بیش از رودخانه برم بود، اما این میزان تفاوت معنی داری را نشان نداد ($P>0/05$). این بالا بودن میانگین هتروزیگوستی می تواند تا حدودی بیانگر بالا بودن تنوع در رودخانه شاهپور باشد که خود می تواند به دلیل بهتر بودن شرایط زیست در این منطقه باشد. متوسط هتروزیگوستی در جمعیتهای مورد بررسی بیش از مقدار گزارش شده برای ماهیان آب شیرین می باشد. متوسط هتروزیگوستی مشاهده شده برای ماهیان آب شیرین ۰/۴۶ بود. گزارش گردیده است (۶). شاخص F_{st} بیان کننده توصیف تمایز جمعیت در سطوح مختلف ساختار ژنتیکی می باشد. بر اساس گزارش Wright (۱۹۷۸) هرگاه میزان F_{st} به دست آمده کمتر از ۰/۰۵ باشد، نشان دهنده وجود تمایز کم، بین ۰/۱۵ - ۰/۰۵ نشان دهنده تمایز متوسط و بالاتر از ۰/۱۵ نشان دهنده تمایز بالا در بین جمعیتها می باشد (۲۲). شاخص F_{st} به دست آمده (۰/۰۳۶) کمتر از ۰/۰۵ بوده و بیانگر این مطلب می باشد که تمایز ژنتیکی پایینی بین این دو منطقه وجود دارد. از نظر جغرافیایی دو رودخانه مورد

مطالعه نشان داد که از نشانگرهای ریزماهواره می‌توان در مطالعه گونه‌هایی با خویشاوندی نزدیک استفاده نمود. بر اساس آنالیزهای موجود به نظر می‌رسد، گونه *Garra rufa* دارای تنوع ژنتیکی مطلوبی در مناطق مورد بررسی است و با توجه به اهمیت اکولوژیک این گونه در پالایش رودخانه‌ها و اخیراً استفاده‌های تجاری، حفظ تنوع ژنتیکی آن لازم و ضروری به نظر می‌رسد.

سازگاری و بقای یک گونه زمانی حفظ می‌گردد که تنوع ژنتیکی موجود از بین نرود (۱۵). با توجه به ارزیابی مقادیر به دست آمده از فراوانی الی، هتروزیگوتی، تعادل هارדי - واینبرگ، شاخص F_{st} و ترسیم دندروگرام ماهی گل چراغ در مناطق نمونه برداری می‌توان نتیجه گیری نمود که دو جمعیت مجزا در این مناطق وجود دارد. از این رو برای اجرای برنامه‌های حفاظتی این گونه باید به ساختار جمعیت‌های محلی توجه گردد. همچنین این

منابع

- ۲- فریلنده، ج. (۱۳۸۹) بوم شناسی مولکولی. ترجمه ملکیان، م.، انتشارات دانشگاه مشهد، مشهد.
- 3- Bassam, B. J., Caetano-Anolles, G. and Grosshoff, G. M. 1991. Fast and sensitive silver staining of DNA in polyacrylamide gels. Annual Biochemistry 84: 680-683.
- 4- Crooijmans, R. P. M. A., Bierbooms, V. A. F., Komen, J., Van der poel, J. J. and Groenen, M. A. M. 1997. Microsatellite markers in common carp (*Cyprinus carpio* L.). Animal genetics 28:129-134.
- 5- Dahle, G., Jorstad, K. E., Rusaas, H. E. and Ottera, H. 2006. Genetic characteristics of brood stock collected from four Norwegian coastal cod (*Gadus morhua*) populations. ICES Journal of Marine Science. 63, 209-215.
- 6- Dewoody, J. A. and Avise, J. C. 2000. Microsatellite variation in marine, freshwater and anadromous fishes compared with other animals. Fish biology 56: 461-473.
- 7- Ghodsi, Z., Shabani, A., Shabani, B. 2011. Genetic diversity of *Liza aurata* (Risso, 1810) in the coastal regions of Golstan province, using microsatellite marker. Taxonomy and Biosystematics 6: 35 – 47.
- 8- Ghelichpour, M., Shabani, A., Shabani, B. 2010. Genetic diversity of the two populations of Common carp (*Cyprinus carpio*) in Gharahsu and Anzali regions using eight microsatellite markers. Taxonomy and Biosystematics. 5: 39-49.
- 9- Goldstein, D.B. and Schlotterer, C. 1999. Microsatellites: Evolution and Applications. Oxford University Press, New York, 368 p.
- 10- Hillis D.M., Mortiz C., Mable B.K., 1996. Molecular systematic Sinauer Association Inc. Sunderland, MA. 655P.
- 11- Israel, J., Cordes, J. F., Blumberg, M. A and May, B. 2004. Geographic pattern of genetic differentiation among collections of green sturgeon, North America Journal of Fisheries Management. 24: 922-931.
- 12- Kashiri, H., Shabani, A., Shabani, B. Genetic diversity of caspian roach (*Rutilus rutilus caspicus*) in gharesou and gomishan regions using microsatellite. Journal Iranian biology. 25:139-147.
- 13- Li, J., Wang, G. and Bai, Z. 2009. Genetic variability in four wild and two farmed stocks of the Chinese freshwater pearl mussel (*Hyriopsis cumingii*) estimated by microsatellite DNA. Aquaculture. 287: 286-291.
- 14- Matura, R., Sharma, S., Barat, A., Pande, V and Mahanta, P., 2012. Development and characterization of microsatellite markers in *Garra gotyla* (Family: Cyprinidae, Pisces). In press.
- 15- Meffe, G. K., and Carroll, C. R. 1997. Genetic conservation of diversity within species in principles of conservation biology, eds. G. K. Meffe C. R. Carrol, pp. 161-21. Sunderland, Ma: Sinauer Associates, Inc: Publisher.
- 16- Nei, M. 1978. Estimation of average heterozygosity and genetic distance from small number of individuals. Genetics 89: 583-590.
- 17- Peakall, R. and Smouse P.E. 2012. GenAIEx 6.5: genetic analysis in Excel. Population

- genetic software for teaching and research-an update. *Bioinformatics* In press.
- 18- Peakall, R., Smouse, P. E., 2006. Gene Alex 6: Genetic Analysis in Excel. Population genetic software for teaching and research. *Molecular Ecology and Systemic*. 28: 105-128.
  - 19- Sambrok J., Fritsch E.F., Maniatis, T. 1989. Electrophoresis of RNA through gels containing formaldehyde: Molecular Cloning, 2nd edn. Cold Spring Harbor, NY: CSH Laboratory Press. 743-745.
  - 20- Shao, ZJ., Zhao, N., Zhu, B., Zhou, FL., Chang, JG. 2002. Application of microsatellite primers developed from shovelnose sturgeon in Chinese sturgeon. *Acta Hydrobiologica Sinica*, 26: 577-584.
  - 21- Silva, E.P., Russo, C.A.M. 2000. Techniques and statistical data analysis in molecular population genetics. *Hydrobiologia*, 420: 119–135.
  - 22- Wright, S. 1978. Evolution and the genetics of populations variability within and among natural populations. University of Chicago Press. 2nd Ed., University of Chicago Press, Chicago.
  - 23- Yeh, F. C., Yang, R. C. and Boyle, T. 1999). POPGENE version 1.3.1. Microsoft Window-bases Freeware for population Genetic Analysis. Retrieved from <http://www.uallberta.ca/fyeh>. On: 11 September 2008.
  - 24- Zar, J. H. 1999. Biostatistical analysis, 4th Ed, Prentice Hall, Upper Saddle River, New Jersey.
  - 25- Zhao, N., Ai, W., Shao, Z., Zhu, B., Brosse, S and Chang, j. 2005. Microsatellite assessment of Chinese sturgeon (*Asipenser sinensis gray*) genetic variability. *Ichthyology*. 21:7-13.

Genetic comparison of *Garra rufa* (Heckel, 1843) in Shahpour (Kazeron) and Berim (Gachsaran) rivers by using microsatellite markers

Hedayati S.A.A., Shabani A., Askari Gh. and Soltanifar Z.

Fishery Dept., Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources, Gorgan, I.R. of Iran

Abstract

In this study, Population of *Garra rufa* was investigated using six microsatellite loci in Fars and Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad province (Shahpour and Berim Rivers). In this study fulfilled on 60 Garra individuals (30 individuals for each river). The mean number of allele's level at the population was 13.5 which are more than the reported values for freshwater fishes. The expected and observed heterozygosity were 0.658 and 0.865, respectively. Most cases deviated significantly from Hardy-Weinberg equilibrium ($p \leq 0.01$). It seems that there is a low differentiation between two populations of this species in the studied areas due to high level of gene flow ($Nm=18.205$) between two regions and low F_{st} (0.036). Also, analysis of molecular variance showed there is low genetic differentiation among populations and most of the observed variation is within the populations.

Key words: Gol Cheragh, Genetic diversity, Microsatellite, *Garra rufa*